

KEHELY

Szentendrei Református Hírlevél - megjelenik negyedévente
www.szre.hu

Boldog karácsonyi ünnepeket!

Az esztendőnek sok öröme van: zsendülő tavasz, verőfény a nyári folyóparton, a hegyoldali szüret a maga mustos bőségével - ám a karácsony mégis mindennél ragyogóbb. Ismertük mi gyermekként egyébiránt is az ünnepeket, egybejött a rokonság évfordulókon, családi alkalmakon a legnehezebb időkben is - ám a szaloncukor! Az más volt. Nem csak egyszerűen édesség, csokoládé - az került valahogy máskor is, hanem sustorgó ezüst papírba csomagolt, fényes fenyőfáról szedhető öröm!

Pedig amikor egyetlen fizetésből éltünk, az egész, nagy ötgyermekes család, és a nagyszülők is hozzánk kényszerültek, hogy így már kilencen legyünk az asztal körül, s még mindig volt hely szüleim szeretetéből egy-egy élet-viharverte, nem-rokon tizediknek is a gödöllői parókián, akkor nem a boltból érkezett ám a szaloncukor. Titokban, esti lefekvésünk után készítette édesanyánk a konyhában, eldugva szárította és csomagolta valahol, hogy legyen karácsony a gyermekeknek. Nem volt annak csokoládé-bevonata, sem zselés nem volt, de került azért rá valahonnan ezüst-papír. És akkor mi gyermekek tudtuk, hogy ez az esztendő legszebb napja. Ami ma, évtizedek múltán is, messze a többi nap fölé magasodik, az ünnepek fölé is - mert Krisztus megszületett!

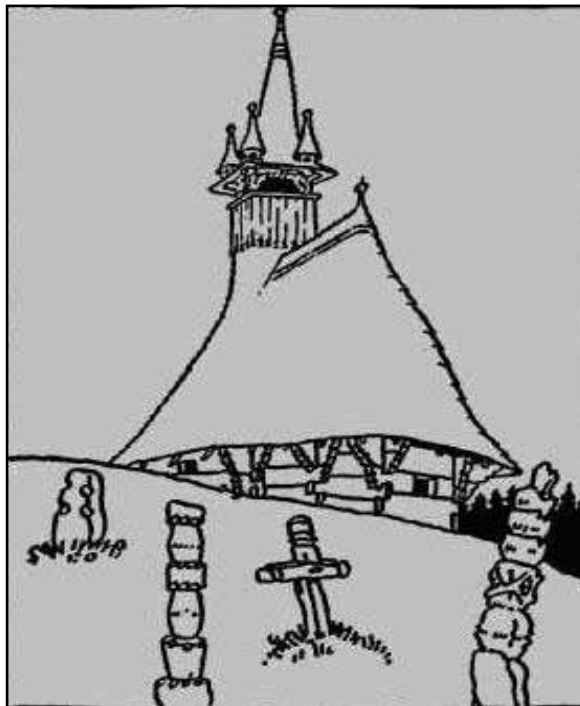
Pedig sokszor akarták kiiktatni. Cirkuszokban szórakoztatásul vadállatok elé dobták a követőit, hátha eltűnnek. Aztán kötelezővé tették a vallását, és megégették, aki nem vallotta. Végül pedig átnevezték a karácsonyt (inkarnáció, azaz megtestesülés) fenyőfa-ünnepnek, de nem sikerült a dolog így sem. A karácsony az egész földkerekségen ünnepe lett. Nemrég japánokkal beszélgettem s tőlük hallottam: mi japánok vallásilag úgy oszlunk meg, hogy a lakosság 80%-a shintóista, 60%-a buddhista, mert sokan mind a kettőt követik, de minden évben egy napig, karácsonykor - keresztyének vagyunk!

Igen, mert Betlehemben olyan valaki született, akit angyalok köszönthettek, mint közülük való, tiszta lelket, és pásztorok meg bölcsek hódoltak előtte. A kor tudománya letette jászolóhoz az aranyat, tömjént és mirrhát, mint áldozati adományt, és

Heródes indulata is arról vall, tudta, hogy nála sokkal nagyobb király született. Régen elfeledte volna az embervilág Jézust, ha nem olyasmit hoz nekünk, ami a szívünk mélyére van írva, ami mindnyájunké, ami a legegységesebb emberi valóság, csak éppen elfedik a mindennapok, a mohó élni akarás és az önzés.

Azt, hogy mindnyájan az egyetlen, örök Atya gyermekei vagyunk, és úgy kell szeretni egymást, ahogyan ő is szeret minket. Mert ez a sarkpontja minden igaz életnek. Jézus minden tanítása,

egész élete erről szól, és erre tette hitelesítő pecsétjét kereszthalála is. Igaz, a követői nem voltak mindig méltók öhozzá, nincs ezen mit szépíteni. De vajon felmentés-e ez a kíméletlen törtétesnek, a hamisságnak és szeretetlenségnek? Semmiképpen sem. Jézus megszületett, és új világkorszak kezdődött, amiben ő az egyetlen érvényes mérték. Még a lelkiismeretünk is őt igazolja - hiszen csak akkor vagyunk boldogok valahányan, ha adhatunk! Igaz, mi nem tudjuk mindenünket adni, ahogyan ő tette. De már a legkisebb igyekezet is áldott, amiben nem egymás ellenében, hanem egymásért törekszünk. Ő jelen van az igaz szeretetben, a megbocsátásban és a szelídségben - de nincs jelen a gőgben, a hazugságban, a megvetésben és a gyűlöletben. Amikor felnéz az ember karácsony estéjén a csillagos égre, és azt kérdezi, miért is születünk mi erre a kerek nagy világra, akkor lassan jön a válasz, belülről, mélyről, talán éppen elmúlt karácsonyok emlékéből. Azért vagyunk, hogy együtt legyünk, hogy valami égi fény a szívünkbe lopózzon, és megbocsássunk és szeressünk. Ennek örömét kívánom egész szívemből minden szeretett olvasónknak szent karácsony ünnepéhez!

Kós Károly rajza

*"Halld, az ég harangi zengnek, Messze földön szerte szét,
Hírül adva mindeneknek, Isten üdvüzenetét,
Áldott Isten nagy kegyelme, Hogy leküldte szent Fiát,
Benne higgy, s az élet lelke, Meggyőz benned sirt s halált.
Szent harang, égi hang, Zendül szerte hangosan,
Drága hír, Jézus él, S most kegyelme napja van!"*

Dr. P. Tóth Béla lp.

Karácsonyi ünnepi rendünk:

Adventi bűnbánati esték: dec.18-20, 22-23. este 6 órakor
Gyermekek karácsonya: dec. 20. szomb. este 6 órakor
Dec. 21. vasárnap: de. 8 és 10 ó. istentisztelet
Gyülekezeti karácsonyest: dec. 24. du. 5 órakor

Karácsony I. nap: de. 8 és 10 órakor ünnepi istentisztelet, úrvacsora (10 órakor külön-külön)
Karácsony II. nap: du. 6 órakor legátus, úrvacsora
Dec. 28. vasárnap: de. 10 órakor ünnepi istentisztelet, úrvacsora
Óév utolsó alkalma: dec. 31. du. 6 órakor
Újévi istentisztelet: jan. 1. de. 10 órakor

1 %-ok feletti rendelkezés

Sokan lesznek, akik a következő számunk megjelenéséig már benyújtják bevallásukat személyi jövedelemadójukról, ezért felhívjuk a figyelmet arra, hogy változatlanul lehetőség van rendelkezni a személyi jövedelemadó kétszer 1 %-a felől. Az egyik 1 %-kal a Magyarországi Református Egyházat támogathatjuk: ehhez a rendelkező lapon a 0066 technikai számot kell feltüntetni. A másik egy százalékkal közhasznú szervezeteket segíthetünk: itt a Testvérek figyelmébe ajánljuk az Alapítvány a Szentendrei Református Gimnáziumért és Kollégiumért támogatásának lehetőségét, amihez a rendelkező lap megfelelő rovatába a 19179337-1-13 adószámot kell beírunk.

Az elmúlt év során gimnáziumi alapítványunk javára a 2006. évi 1 %-os felajánlásokból pótóltagosan 6 14.6 10 Ft, a 2007. évi felajánlásokból pedig 3.268.278 forint érkezett. Ezeket a bevételeinket további adományokkal együtt a gimnázium tornatermének építésére vagy kápolnájának befejezésére tartalékoltuk - attól függően, hogy sikerül-e a megpályázott uniós támogatást elnyernünk tornaterem-pályázatunkkal.

Tüzelősegély

Október folyamán levélben kereste meg a városban működő felekezeteket - és így egyházközségünket is - Kovács Miklósné, a szentendrei Római Katolikus Karitás Szolgálat vezetője. Levelében megírta, hogy a szolgálat minden évben adományokat gyűjt arra, hogy tüzelőt vásároljon azoknak a szentendrei nélkülöző családoknak, akiket az önkormányzat már nem tud ilyen módon segíteni. A nehezedő anyagi helyzetben arra kérte a többi felekezetet, hogy segítsenek egy-egy család tűzifaellátásának felvállalásával, és hirdessenek erre gyűjtést. Amint azt a Testvérek tapasztalhatták, örömmel csatlakoztunk ehhez az - immár közös - szolgálathoz. Hirdetésünk nyomán két vasárnap alatt összegyűlt a 30 mázsa tűzifa vásárlásához szükséges 68400 Ft, és a tüzelőt már ki is szállítottuk annak a rászoruló családnak, amelynek a címét a Karitástól megkaptuk.

Év végi visszatekintés építkezéseinkre

Ha csak az ősz végére is, de Isten kegyelméből sikerült befejeznünk a templomunk felújítására idén tervezett feladatokat: az épület statikai megerősítését, külső vakolatának, héjazatának, bádogozásának teljes felújítását, az udvar vízelvezetésének megoldását és teljes burkolatcseréjét. Egy műemléképület és környezetének felújítása mindig sok meglepetést tartogat. Most sem maradtak el a váratlan felfedezések, amik annyira hátráltatták a munkálatokat, hogy közel három hónapot csúszott a befejezés.

Természetesen a költségek is növekedtek a nem várt fordulatok következtében, aminek most már meg lehet vonni az egyenlegét. Az eredetileg 30 millióra tervezett építkezés költségei időközben kb. 38,5 millió forintra duzzadtak. A kiadások fedezetét elsősorban az biztosította, hogy 2006-ban 34,7 millió forintért eladtuk azt az ingatlant, amit néhai Lakatos Dezső presbiterünk hagyott végrendeletében egyházközségünkre elsődlegesen abból a célból, hogy majdani nyugdíjas lelkészeink elhelyezésére lakást vegyünk az árából. (Természetesen mire nyugdíjas lelkészünk lesz, az összeget vissza kell pótolnunk az adományozó által megjelölt célra.) További forrást jelentettek a gyülekezet adományai - eddig kb. 1,7 millió forint - és az egyházkerülettől kapott 1,5 millió forint építési segély. Az adományokat ezúttal is köszönjük, és - mivel a költségek túlnyomó részét "belső kölcsönből" fedeztük, és szeretnénk a későbbiekben a templombelső felújítására is sort keríteni - a testvérek hűségese adakozására a továbbiakban is

számítunk. Korábban már megírtuk, hogy a gimnázium tetőtéri kápolnájának belső szerelési munkáiból a hőszigetelési és villanszerelési munkák készültek el ez év elején kb. 9 millió forint költséggel. A kápolna jelenlegi állapotát mindenki megtekinthette, aki eljött az gimnáziumot támogató egyesület szeptember végi nagyszerű rendezvényére. A továbbépítéssel azért álltunk le, mert reméltük, hogy az uniós iskolafelújítási pályázaton támogatást nyerhetünk a tornaterem felépítésére. A kérdés még véglegesen nem dőlt el, de jövőre - akár a tornateremmel, akár a kápolna befejezésével - további jelentős beruházásokat tervezünk a gimnáziumban, aminek fedezetét egy részben maga a gimnázium takarította meg gondos gazdálkodásával.

Sikolya Zsolt
gondnok

Munkagépek a templom-udvaron

A szárítóárokba kerülő drain cső

*“Mert egy gyermek születik nekünk,
fiú adatik nekünk. Az uralom az ő
vállán lesz...”*

(Ézs. 9, 5)

Emlékeztető

"Sámuel pedig vett egy követ, és felállítá Mispa és Sén között, és Eben-Háézernek nevezte el, mert mondta: Mindeddig megsegített minket az Úr!" (I. Sám. 7.12)

2008 nyarán halaszthatatlanná vált az évtizedek óta kívülből repedező templomunk felújítása. Szuromi Imre építészmérnök és Andorka Tibor statikus tervei alapján, Békefi György műszaki ellenőrzése mellett 60x30 cm-es keresztmetszetű, 15 db, 16 mm átmérőjű betonvassal készült vasbeton koszorúval vettük körül a templom alapját a térszín alatt 20 cm-rel, az ablakok felett 20 cm-rel pedig falba épített, grafitzsír bélésű vascsőben futó, 9 tonna feszítőerővel meghúzott acélhuzallal fogtuk körbe. Az összeropedezett teljes külső vakolatot kicseréltük, az elrongálódott bádogozást vörösrézrel váltottuk fel és az egész tetőzetet új cseréppel láttuk el. A munkálatok során a falkutatók, Nagy Veronika és Bozóki Lajos művészettörténészek kívül, a déli falon a toronytól második támpillér keleti felső sarka mellett, egy befalazott fülkében hasított kőlap-darabra ceruzával írt neveket és üvegpalackba zárt üzenetet találtak. Előbbi megörökíti az 1913-as felújítás munkásainak nevét, utóbbi pedig két papírlapon az 1963-as és az 1969-es javítások építőinek nevét és főbb munkálatait foglalja magába.

Elődeink iránti tiszteletből mindkét emléket megőrizve, azokat itt befalazva örökül hagyjuk a 2008-as felújítás fontosabb adataival együtt. A 2008-ban lezajlott felújítás kőműves munkáit az Innoform Kft. végezte Szabó Zoltán építészmérnök vezetésével, Barócsi József, Bobák Zoltán, Kaszab Balázs, Pádár László és Varga József jászárokszállási kőművesek, és Schilling Tamás dunabogdányi ácsainak munkájával. A tetőfedést és ácsmunkát Kasza Ferenc vállalkozó végezte, fia, Kasza Norbert, valamint Elek Csaba, Kasza András és ifj. Virág Zoltán munkájával. A kő és fa restaurálást Szabó József visegrádi rk. restaurátor ingyenes felajánlásként, a külső falfestést Böszörményi Géza vállalkozó ugyancsak ingyenes felajánlásként végezte el Pallagi György, Borbély Gyula, Gólián Gergely, Lukács József és Lukács István közreműködésével. A villámhárító rendszert Magyar Gábor vállalkozó javította és építette ki a templomgerinc tülso csúcsáig, az épület-asztalos munkákat Szűcs Mihály végezte.

Kétkézi, ingyenes munkával segítette az építkezést Sikolya Zsolt gondnok, Ács Bálint, Csonka Kálmán, Demkó János, ifj. Farkas Zoltán, Földi Tamás, Mészáros-Vásárhelyi István, Németh Gábor, dr. P. Tóth Béla lp., Sinóros Szabó Buda presbiter és Virág Zoltán presbiter.

Hálaadással és Isten iránti dicséretmondással hagyjuk ezt az emléket a Szentendrei Református Egyházközség nevében: Szentendre, 2008. szeptember 1.

Sikolya Zsolt, gondnok

dr. P. Tóth Béla, lelkipásztor

Ünnepélyes köletétel

Bemutatkoznak új presbitereink

Nagy Domokos

1963-ban születtem Székelykeresztúron, Erdélyben agrármérnök és tanárnő református szülők harmadik gyermeként. Középiskolai tanulmányaimat a Báró Orbán Balázs Unitárius Főgimnáziumban végeztem. Kolozsváron szereztem villamosmérnöki diplomát, majd 1988-ban áttelepültem Magyarorszára. 1991 és 2001 között külföldön (6 évet Ausztriában és 4 évet

Ausztráliában) laktam, informatikai cégeknél dolgoztam. Feleségem, Kulcsár Emese szintén Erdélyből származik. 2000-ben kötöttünk házasságot és öt éve költöztünk Szentendrére. Számunkra kimondhatatlan öröm naponta megtapasztalni a gondviselés csodálatos működését, a végtelen szeretetet és irgalmat. Akitől mindez árad három különösen nagy ajándékot is kaptunk gyermekáldás formájában: Péter (6), Júlia (4) és Rozália (1,5 éves) gyermekeinket. A presbiteri megbízást egy megtisztelő cselekvési lehetőségnek tekintem. Amikor először kérdeztek meg erről Édesapámra emlékeztem, aki a jó cselekvésére Váci Mihály verséből idézett szavakkal szokott lelkesíteni: "tenni, tenni kell". A Dunakorzón lakunk.

Dr. Tanislav Erzsébet

1963-ban születtem Marosvásárhelyen, ahol a Bolyai Farkas Líceumban végeztem iskolai tanulmányaimat. Kétnyelvű családban nőttem fel, és szüleim különválása után édesanyámmal Magyarországra, azon belül Szentendrére költöztem. Az orvosi egyetemet már Budapesten fejeztem be, és az orvosi szakmát a közelmúltban és a jelenben tapasztalható sok-sok probléma ellenére élethivatásomnak tekintem. A fiatalkori terveim közül sokminden teljesült, legfőképpen a szép családomnak örvendek.

A hitélet kezdetét számomra a Marosvásárhelyi Vártemplom jelentette, az ottani emlékek végigkísérik utamat. A szentendrei református gyülekezettel a kilencvenes évektől kezdve vagyok kapcsolatban, édesanyámmal, fiaimmal rendszeresen feltöltődünk az istentiszteleteken a rohanó világ megpróbáltatásai után.

A Bükkösparton lakunk.

Tentamen

"...a csupa gyümölcs miatt kopasz a levéltől a fa."

(Bolyai Farkas)

A Magyar Tudomány Napját iskolánk 2000 óta ünnepli, utóbbi években a Tentamen Napokkal, melyek idén a 185 éve íródott Temesvári levél és a 183 éves Felajánlás napján, november 3-án, az idei esztendőben Regős Beatrix tanárnő szervezésében, kezdtünk és 21-én a Gálával zártunk, melyen a legjobb dolgozatok szerzői mutatkoztak be. Mind a 74 résztvevő egy-egy könyvtulajánnyt vehetett át a SzRGK Egyesület részéről. Az idei nyertes osztály a hatodik, a nyertes tanár a történelem munkaközösség. A díszelőadást Dr. Branislav Petronijevic-et idézve indítottuk. Az Appendix szerb fordítója írta Bolyai Jánosról:

"Népnek parány volt a magyar előtted, igazán nagygyá magaddal tetted."

Díszelőadóink voltak eleddig tudománytörténész, Bolyai kutató, a Természet Világa főszerkesztője, iskolánk tanára. Idén első alkalommal két vendiák. Kriván Andrea Gyopárka és Knapp Dániel biológus hallgatók tudományos kutatómunkájuk eredményeibe avatták be az érdeklődőket. Minden alkalommal egy jelképeleddel próbáljuk egyedivé tenni rendezvényünket: a Bolyaiak sírjára is ültetett pónyik almafa gyümölcsével, az Áprily-féle ünnepi kaláccsal, dióval (Diófát az ember unokáinak ültet!), s az idén az iskola udvartjében beérett birsalmából készült ízzel. Mindkettőre érvényesen: Tentamen... saját gyümölcsünkkel.

Kiss Székely Zoltán

Tentamen Gála

Áprily est Kőrösi Csoma Sándor igazságáról

"A tévedésnél igazam erősebb,
nem az a fontos, hogy rokonok -
de testvérek lakják ezt a földet."

Áprily Lajos 1887-ben november 14-én született. Iskolánk hagyományosan, idén éppen 14-én, emlékezik meg legnagyobb termünk névadójáról. Diákok s tanárok, vendiákok és szülők versmondással, zenével emlékeznek s a diákok képzőművészeti alkotásaiból egy kis kiállítás is tiszteleg a költő nevét adó terem kiállító falain és versmondó asztalán (Márta szobor) emléke előtt.

Az idei esztendő egy különleges előadást is tartogatott az érdeklődők számára. A költő "A zarándok" című versének ihlettségében Kőrösi Csoma Sándorról is megemlékeztünk Magyar Lajos poémájának hétnyelvű előadásával. Az 1970-ben írt mű 1974-ben Debrecenben jelent meg egy kötetben angol, orosz,

francia, német román és japán fordításban, néhány évre rá, hindi nyelvű fordítással bővült a második kiadás. Legjobb tudomásunk szerint "Csoma Sándor naplója"-t hét nyelven egy alkalommal még nem szólaltatták meg. Igaz nem hangzott el sem hindi, sem japán nyelven, de lengyelül igen. S azt a szöveget maga a versmondó Mészáros Máté fordította.

De álljon itt a további öt előadó neve is. Víg Marcell, Lalátka Olívia, Cser Anna, Tímár Naómi és Kovács Réka versmondásának helyességét megannyi segítő (nyelvi)tanár tette lehetővé.

Köszönjük e közösségteremtő segítő akaratot.

Kiss Székely Zoltán

Versmondók az asztal körül

Reményik Sándor:

JÓZSEF AZ ÁCS AZ ISTENNEL BESZÉL

Magasságos,
Te tudod: nehéz ez az apaság,
Amit az én szegény vállamra tettél.
Apja volnék, - és mégsem az vagyok.
Ez a gyermek... ha szemébe tekintek,
Benne ragyognak nap, hold, csillagok.
Anyja szeméi s a Te zemeid,
Istenem, a Te zemeid azok.
Gyönyörűsége s szörnyű szemek,
Oly ismerősek, s oly idegenek...
Ez az ács-műhely... ezek a forgácsok...
Mit tehettem érte?... Mit tehetek?
Én tanítottam fogni a szerszámot,
Mégis rá fogják majd a kalapácsot.
Úgy félek: mi lesz?
Most is ki tudja, merre kóborog,
Tekintetétől tüzet fog a műhely,
Tüzet a világ, s egyszer ellobog.
Ó, jó volt véle Egyiptomba futni
S azután is óvni a lépteit,
Fel a templomig, Jeruzsálemig,
Míg egyszer elmaradt...
Ó, jó volt, míg parányi rózsaujja
Borzolta szürkülő szakállamat,
Ezüst nyomot hagyott már akkor is,
Komoly nyomot parányi rózsaujja.
S most olyan más az útja...
Vezetném és Ő vezet engemet.
Csak azt tudom, a Te utadon jár,
Magasságos,
De ki tudja a Te ösvényedet?
Te vagy az atyja, - én senki vagyok,
Az Evangéliumban hallgatók,
S hallgat rólam az Evangélium.

Tanári kirándulás Burgenlandban

Mozgalmasan kezdődött az idei tanév. Tavaly, az évszázó értekezleten megszavaztuk, hogy a tanári kirándulást inkább a tanév elejére időzítsük, így az új kollegák könnyebben "aklimatizálódnak", s a régi kollegáknak is jót tesz az egymásra hangolódás a hosszú nyár után, hogy jó hangulatban öröm legyen a munka. A hurokat már felhangoltuk egy évnyitó kerti partin, majd felavattuk a gólyákat, s egy jól sikerült jótékonyági koncert után (amit az épülő kápolnában tartottunk) csendes-nappal zártuk a hónapot, s még aznap délután buszra szálltunk, hogy elinduljunk Nyugat Magyarországra. Történt mindez október 2-án, egy szép, napos őszi délután.

Idén Őrvidék, azaz Burgenland volt az úti cél. Tavaly a Mátraházi Lelkészi Üdülőben töltöttünk pár napot, azelőtti évben pedig Erdély vendégszeretetét élvezte a tanári kar... Minden második évben egy-egy határon túli magyar területet látogatunk meg, így sorra került már az elmúlt években Kárpátalja, Felvidék, és a Délvidékből a horvátországi Baranyai-háromszög. A köztes években lelki gyakorlat jellegű hosszú hétvégéket tartunk előadásokkal, játékokkal, evangélizációval és pihenéssel.

Szállásunk ezúttal Kőszeg határán volt, ahol az Alpokalja Panzió kellemes szobáit és bőséges reggelijét, vacsoráját élvezhetük három napon át. Ide tértünk vissza minden este egy-egy csillagtúra után: pénteken Burgenland déli részét, szombaton pedig az északi részt barangoltuk be. A kirándulást a nyelvi munkacsoport német szakos tanárai készítették elő, illetve pár lelkes kollega is hozzájárult ismeretével, tapasztalatával, hogy még színesebbé tegye a programot, s így mindnyájan jól érezzük magunkat.

A Kőszeg fele vezető úton megálltunk Egyházashetyén, hogy tiszteletünket tegyük Berzsényinél. Itt született költészetünk óriása 1776. május 7-én, ahol ma emlék-múzeum és könyvtár várja az odalátogatókat szülőházában.

Másnap áhítattal kezdtük a napot, amit a Tiszteletes úr tartott a kőszegi református templom csillag alakú, fából készült boltzata alatt, majd Vas megyét elhagyva, átléptük a jelképes határt. A délburgenlandi Borostyánkő község (Bernstein) Sziklamúzeuma volt első állomásunk, ahol a kizárólag itt fellelhető nemes szerpentinkövet csodálhattuk meg üveg mögött, de a várhoz (ami ma már magántulajdon) vezető köves úton közelről is megismerhettük ezt a feltűnő, zöld színű nemes kőzetet. Felsőőrön (Oberwart) már várt ránk Gúthy László, az ottani magyar nyelvű protestáns gyülekezet lelkésze. Meleg szavai s a fűtött padok melege egyaránt hozzájárult ahhoz, hogy egy kellemes órát tölthetünk náluk, mialatt sokat megtudtunk az immár csak maroknyi felsőőri magyarság helyzetéről (érdekes volt összehasonlítani például az erdélyi magyarság helyzetével). Az idő komor őszi hangulatba fordult, de azért Németújvár (Güssing) középkori alapokra épült várát nem hagyhattuk ki, amelynek legértékesebb gyűjteménye a Batthányiak családi képtára. Egy ideiglenes kiállításon többet is megtudhattunk a családról.

Szombaton a Doborjában (Raiding) található Liszt-szülőházban "muzsikával kezdtük a napot", majd a romantikus lanszeri romok után valóságos Esterházy-napot tartottunk, beleértve Burgenland két fontos helyét: a fraknoi várat, amit a török időkben soha be nem vettek, és a kismartoni Esterházy-kastélyt, ahol Haydn szolgált évtizedekig. Ezen az estén kivételesen nem Kőszegen vacsoráztunk, hanem Sopronban ettünk finom vadpörköltet, mintegy borkorcsolyaként, ugyanis egyik kolleganőnk borász szüleinek pincéjében kiváló soproni borok vártak minket a tartalmas, szép nap után.

Hazafelé, vasárnap, még megálltunk a szigligeti várnál, s föntről a romokról megcsodálhattuk a Tapolcai medence tanúhegyeit és a napfényes, őszi Balatont. Előtte a celldömölki református templomban vettünk részt istentiszteleten, ahol éppen a Pápai Gimnázium diákjai szuplikáltak, s köszönetet mondtunk lélekben a hosszú hétvégén kapott sok-sok ajándékért, amit ezúton is szeretnék megköszönni a Szentendrei Református Gimnázium tanári testületének nevében az Igazgatóságnak.

Mátyás Helga tanárnő

Tanáraink Berzsényi szülőháza előtt Egyházashetyén

A fraknoi vár bejárata

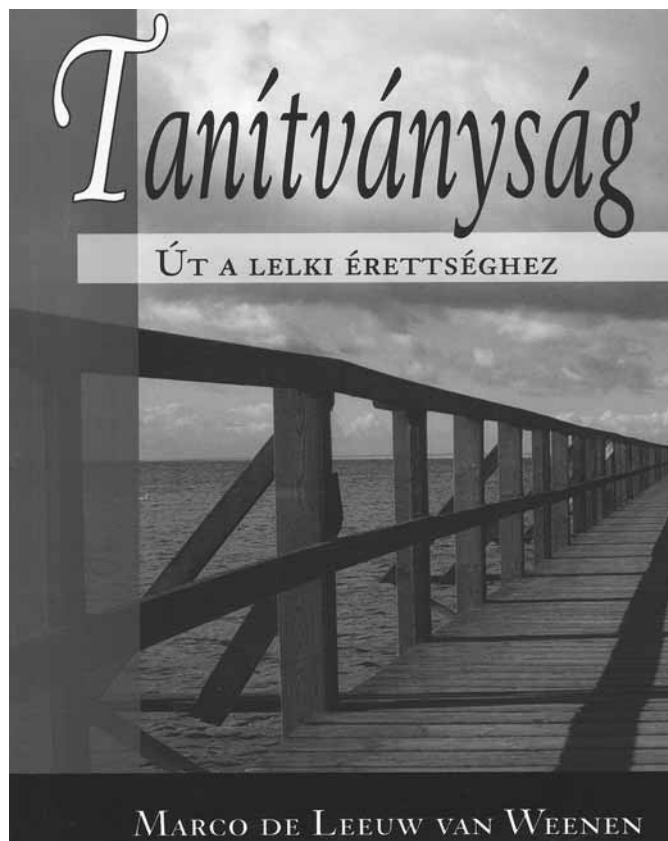

Liszt Ferenc szülőháza Doborjában

Egy holland, aki magyarul imádkozik a gyülekezetekért!

Budakalászon a kisköri presbiteri továbbképzés keretében hallottam Marco de Leeuw van Weenen holland misszionárius előadását, aki kilenc éve él Magyarországon. Előadásának alapja a magyarul írt (nem hollandból fordított) "Tanítványság" - út a lelki érettséghez című könyve volt. Marco nemcsak magyarul beszél, de magyarul gondolkodik és imádkozik is. A könyv mottója: "A misszióból és megszentelődésből álló kettős feladat nem egyes lelkes hívők hobbija, hanem az egyház létezésének alapja és Krisztus minden követőjének a kötelessége." Hogyan lesz egy érdeklődő emberből lelkiileg érett gyülekezeti tag? Marco azokat a témákat ismerteti, amelyek az evangelizációs és gyülekezetiépítő munka során sokszor felmerülnek. Kiindulópontja tehát sokkal inkább a gyakorlati munka, mint a teológiai kutatás. Hasznos információt talál benne mindenki, aki jobb tanítványa szeretne lenni Jézus Krisztusnak, vagy aki másokat szeretne tanítvánnyá tenni. A könyvet a gyülekezeti iratterjesztésben 1500 forintért lehet megvásárolni.

2009-ben - reményeink szerint személyesen is - találkozhatunk Marcóval, aki az újonnan induló "Bibliai esték" egyik előadója lesz.

December 15-20-ig minden délután 5-7-ig Karácsonyi Könyvvásárt tartunk a gyülekezeti teremben. Adjunk karácsonyi ajándékba tartalmas, lelki épülést is jelentő olvasnivalót szeretteinknek! Olvasmányok minden korosztálynak, Bibliák, regények, teológiai szakkönyvek, biblia-magyarázatok.

KONCERT - meghívó

Kedves Testvérek,

egy komolyzenei koncerthez szeretnék nektek kedvet csinálni. Egy kivételes zenei eseménynek ad helyszínt a Péter Pál templom az adventben. A Parafónia zenekar lép föl december 14. -én vasárnap este hét órakor.

A Parafónia zenekar középsúlyos értelmi fogyatékos gyerekekből áll. 10 éve együtt játszó leghatékosabb gyerekekből alakult meg az együttes. Első sorban klasszikus zenét játszanak, a zeneirodalom nagyjainak műveit, speciális átíratokban. A zenekar vezetője Fabényi Réka ének és zene tanár.

A zene gyógyító ereje képes kitárni az értelmi fogyatékos gyermekek lelkének kapuit.

*„Legyen a zene mindenkié!
A zene lelki táplálék és semmi mással nem pótolható.
Vannak a léleknek régiói, melyekbe csak a zene világít be.”
/ Kodály Zoltán /*

Heinrich Ulrich német gyógypedagógus beszélt azzal az elterjedt véleménnyel, miszerint "az értelmi fogyatékosok nem képesek dallamhangszereken játszani". Kidolgozott egy olyan módszert, amely nem igényel komplex gondolkodásmódot csak a színek azonosításának képességét. Speciális színes kottarendszerével és az ehhez tartozó hangszercsaláddal bebizonyította, hogy az értelmi fogyatékosok is képesek dallamhangszereken játszani. A hangok magasságát színek, a hangok hosszúságát körök jelzik, minden hangot más-más szín jelöl, ezek a színek ismétlődnek meg a hangszereken is. Minden zenedarabhoz speciális átíratok és kották készülnek.

A Parafónia zenekar sok sikeres fellépést mondhat magáénak. Többször készült velük rádió- és televízió-felvétel, szerepeltek fogyatékos fesztiválokon, de felléptek már a Zeneakadémián, templomokban, és vidéki koncerttermekben is. Volt közös szereplésük a Fesztiválzenekarral és Paya Beával. Ebben az évben már ötödik alkalommal vendégeskedtek a Művészetek völgyében.

Nemcsak itthon Magyarországon, hanem külföldön is egyre többet szerepelnek. 2007 októberében került sor az Első Európai Fogyatékos Zenekar magyarországi fesztiváljára. A rendezvény helyszíne Szentendre városa volt, fővédnöke dr. Dietz Ferenc polgármester. Nyolc országból 161 résztvevő töltött el öt napot Szentendren.

Egy év elteltével most ismét lehetőségünk van meghallgatni a zenekar varázslatos játékát. Jöjünk el minél többen, hogy örömet okozzunk azoknak, akik ajándékba hozzák nekünk a zenéjüket. Gazdagodjunk mi is a muzsika által, melyet olyan gyerekek közvetítenek most nekünk, akik az élet más területein nálunk gyengébben teljesítenek, a mi segítségünkre vannak rászorulva. Most ők lesznek a főszereplők és, ha nyitott szívvel fordulunk feléjük, életreszóló élménnyel fognak megajándékozni bennünket. Többet kaphatunk tőlük, mint amennyit valaha is adtunk nekik.

Sólyomné Gyürk Dorottya

Bibliaolvasó Kalauz

Ezen a karácsonyon is fogadják szeretettel egyháztagjaink a Kehely c. hírlevelünkhöz csatolt, 2009. évre szóló Bibliaolvasó Kalauzt, amelyet egy presbiter család ad ajándékba. Használjuk jó egészséggel és szorgalommal, épüljünk az igéből az év minden egyes napján! Itt köszönjük meg a szép ajándékot valamennyiünk nevében az adományozó családnak.

Betlehem kiállítás látható a Népművészetek Házában karácsonyig, minden héten szerdától vasárnapig, 10-14 óráig. A korábbi Biblia-kiállításához hasonlóan ide is ki-kijáték készítésű vagy a családban öröklődő szeretett, különleges darabját küldte el, amit szeretett volna megmutatni másoknak is. A kiállítók ez alkalommal is feltüntetik a küldő személy vagy család nevét, és ha különleges történet kapcsolódik a betlehemeshez, úgy azt is. Tájékoztatás a solyomdo@t-online.hu email címen vagy a 06/20/4118339-es telefonszámon Gyürk Dorottytól kérhető.

Plusz tíz esztendő

Az Egyesült Államokban kimutatták, hogy tíz évvel tovább élnek azok, akik rendszeresen egyházukban gyakorolják a vallásukat. A vallásgyakorlás tehát ma már egyértelműen kimutatható védőfaktor. A tudományos életben tulajdonképpen Freud óta, tehát a XX. század elejétől kezdve sem politikailag, sem ideológiailag nem volt illő dolog a vallásról, a hitről beszélni, különösen nem ennek védő szerepéről. Tulajdonképpen Viktor Frankl, a harmadik bécsi iskola megalapítója törte meg a jeget. A koncentrációs táborban eltöltött három év alatt élte át, hogy azok az emberek, akik nem hisznek, sokkal kevésbé tudják átvészelní a rettenetes körülményeket és ilyen szélsőséges körülmények között is azok maradtak életben, akik számára az élet értelme a hit, a vallás. Hosszú időnek kellett azonban eltelnie, amíg szélesebb körben folyhattak vizsgálatok. Ma már leírják, hogy az emberiséget az egyik legfontosabb erőforrástól szakítjuk el, hogyha megfosztjuk vallásától. Különösen igaz ez a súlyos betegeknek, egyébként Viktor Frankl is krízisben lévőekkel, öngyilkossági veszélyeztetettekkel foglalkozott. A legutóbbi öt évben számos statisztikai, epidemiológiai vizsgálat bizonyítja ugyanezt. Saját, Magyarországon végzett vizsgálatok is kimutatták, hogy a vallásgyakorlás nagyon komoly egészségi védőfaktor.

A Magatartáskutató Intézetben, amikor 1983-ban nagy, országos, reprezentatív felméréseket végeztek, még szóba se jöhetett, hogy a vallásra is rákérdezzenek. 1988-ban, amikor 21 ezer embert kérdeztek ki egy nagyon részletes, körülbelül egy órás otthoni interjú keretében, a vallásosságra csak olyan formában mertek rákérdezni, hogy a megbirkózási kérdőív egyik kérdése az, hogy nehéz helyzetben imádkozom. Érdekes módon még 1988-ban is a legtöbb visszautasítás erre a kérdésre érkezett, nagyon sokan nem válaszoltak. Ezeket a vizsgálatokat igazából nem övezi olyan érdeklődés a tudományos világban, amennyit megérdemelne, pedig nagyon-nagyon komoly védőfaktorról van szó. Ez nem azt jelenti, hogy receptre föl kéne írni, hogy legyünk vallásosak, mert ez nem így működik, de egyértelműen azt tapasztaljuk, hogy ha életkor, nem és iskolázottság szerint kontrollálják az adatokat, akkor mindenféle egészségi, lelki és testi egészségi mutatóban sokkal jobb a helyzete azoknak, akik rendszeresen egyházukban vallásgyakorlók, akik ma Magyarországon körülbelül a népesség 13 százalékát alkotják. Tulajdonképpen azt lehet mondani, hogy a vallásosság, a vallásos élet, a vallásos közösséghez tartozás komoly megbirkózási mód, egy általános attitűd az élethez. Ma már a WHO, tehát az Egészségügyi Világszervezet az egészség fogalmán a testi-lelki, szociális és spirituális egészséget érti.

Magyarországon ez a meghatározás még nehezen érvényesül, bár ilyen tekintetben nem olyan nagy a különbség Nyugat- és Kelet-Európa között, mert Nyugat-Európában az a fajta gyakorlati materializmus vált általánossá, hogy a fogyasztás a legfontosabb. A rajtam túlmutató célok igazán nem annyira lényegesek az életben, emiatt az emberek boldogtalanok. Kopp Máriával a Magatartáskutató Intézet élén az utóbbi években már foglalkoztak az úgynevezett pozitív pszichológiával, vagy boldogságkutatással. Az erről Washingtonban rendezett III. Pozitív Pszichológiai Világkongresszuson Martin Seeligman, a világ az egyik legismertebb pszichológusa, gyakorlatilag visszajutott a vallás jelentőségéhez legújabb könyvében, az "Autentikus boldogság" című kötetben. A már magyarul is megjelent műből kiderül, hogy ez az emberiségnek egyik alapvető igénye.

A vallásosság része egy sokkal általánosabb, az élet egészére vonatkozó beállítottságnak, ami elsősorban azt jelenti, hogy van közös értékrendünk, vannak olyan közös céljaink, amik számunkra nagyon fontosak. A mai magyar társadalomban a legsúlyosabb stresszforrás az emberek számára az, hogy úgy érzik, hogy nincsenek közös értékek, nincsenek közös célok. Az intézet utolsó felmérésében megdöbbentő, hogy míg 2002-ben a megkérdezettek 48 %-a mondta azt, hogy senki sem törődik azzal, mi történik a másikkal, 2006-ban már 80 %, tehát tíz ember közül immár nyolc! Az emberek hihetetlenül magukra hagytak, értékvesztettek, és ebben a vallásos emberek sokkal jobban állnak.

A különböző tényezők mind-mind összefüggenek, az értékek elfogadása, a közös értékek, a hosszú távú célok keresése, a család fontossága és a vallásosság. Mind közül, ami leginkább kapcsolatban van az egészségvédelemmel, az a vallás. A második legfontosabb tényező az élet céljába és értelmébe vetett hit. Ez ugyan szorosan összefügg a vallásossággal, hiszen aligha lehet vallásos az az ember, aki nem hisz abban, hogy az életének van célja és értelme, de vannak olyan vallásos emberek, akik ebben nem hisznek, és ők sokkal kevésbé védettek. Vannak olyan emberek, akik nem vallásosak, nem hívők, de hisznek abban, hogy az életüknek van célja és értelme, ők védettebbek és boldogabbak. A boldogság a legfontosabb előrejelzője ez a bizonyos élet értelmébe vetett hit. Tehát a gyökér, a nagyon fontos védőfaktor, az élet értelmébe vetett hit, és a közösség. A modern világban attól szenvednek az emberek, hogy a hagyományos, a társadalmat évezredek óta fönntartó közösségek széthullottak, helyettük új közösségekre van szükségünk, mert az ember közösségi lény, a közösségiség egészen alapvető szempont. A felmérés azt mutatta, hogy azok, akik a "maguk módján" vallásosak, s nem akarnak vallásos közösséghez tartozni, kevésbé védettek. A legvédettebbek, akik rendszeresen egyházukban gyakorolják vallásukat. Utánuk következnek azok, akik csak időnként, de egyházi közösségbe járnak és utánuk azok jönnek, akik nem hívők, akik lelkiileg a legbizonytalanabbak, kiszolgáltatottabbak, akik azt mondják, hogy én ugyan hiszek valami módon, de nem egyházhoz, nem valláshoz kapcsolódva. Akik nem vállalják a közösséget, a közös kultúrát, a közös ritusokat, azokat a közös ünnepeket, amelyek az ember számára nagyon fontosak.

A felmérés eredményét továbbgondolva tehát egyértelmű, hogy az egoizmus mindenképpen komoly veszélyeztető faktor. Ha valaki senki mással nem törődik, csak a saját érdekeit nézi, végül is éppen hogy el fogja veszíteni saját magát és a saját boldogságát, hiszen mindig "akad jobb". Az ilyen fogyasztó típusú ember mindig azt hiszi, attól lesz boldogabb, ha lecseréli jobbra a kocsját, és lecseréli fiatalabbra a feleségét. Ám ettől nem boldogabb lesz, hanem egyre boldogtalanabbá válik. És bizony az is kiderült, hogy a "szingli életmód" különösen a férfiak számára nagyon nagy veszélyforrás. A nők számára is, csakhogy a nőknek nem feltétlenül a párjukra van szükségük, ezt náluk inkább pótolhatják egyéb családtagok, barátok, mert a nők számára a tágabb társas kapcsolatok is komoly védőfaktorok jelentenek.

El kellene azon gondolkodnunk, mi a célja életünknek. A felmérésekben az értékekre vonatkozó kérdésekre mindig az a válasz, hogy mindenki boldog szeretne lenni. Ám a mai modern világ nem ebbe az irányba halad. A fogyasztói érdekek nem gonosz érdekek, ám a multik természetesen saját érdekeiket védik. Ők attól "boldogok", ha minél többet el tudnak adni, mert minél több profitot akarnak termelni. S ennek legjobb megvalósítási formája, ha az emberek elhitetik, hogy attól lesznek boldogok, ha mindig megveszik a legújabb arckrémet, a legújabb hajfestéket, a legújabb ruhát, s általában mindenből a legújabbat, amit rájuk akarnak kényszeríteni. A belsőleg üres, céltalan ember hihetetlenül manipulálható, mert az ideális fogyasztó a boldogtalan ember. Az a bizonyos magányos, önző "szingli", aki azt hiszi, attól lesz boldog, ha minél többet fogyaszt. A modern világ sajnos mesterségesen állítja elő ezt a típust, mert fogyasztókra van szüksége. Nekünk viszont az lenne a célunk, hogy ne ideális fogyasztókká váljunk, hanem harmonikus személyiségekké, valóban boldog emberekké.

Kopp Mária magatartáskutatóval készült interjú nyomán.
(Elhangzott a Magyar Rádióban.)

Benkei Ildikó

"Magasztalja lelkem az Urat, és az én lelkem ujjong Isten, az én Megtartóm előtt..."

(Lk, 1, 46-47)

"Mind jó, amit Isten tészon"

Beszélgetés Németh Gáborral, Szentendre egykori polgármesterével, a gyülekezet hajdani missziói gondnokával, aki nemrégiben vette át a Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét

- **Azt a képet őrzöm Önről, amikor polgármesterként a jutalomkönyvet adja át kislányomnak kitűnő tanulmányi eredményéért a PMK színpadán. Magam előtt látom, ahogyan kedvesen lehajol hozzá, és kezét fog vele. Nyilván tudatos polgármesteri koncepció része volt ez a nyilvános szereplés is annak érdekében, hogy minél több fórumon találkozzon "választóival".**

- Bevallom, nem tőlem származott az ötlet, nem az én "várospolitikai megfontolásom" szülte, hanem az iskola igazgatója kért meg, hogy segítséggel is felhívja a figyelmet a diákok jó teljesítményére. De valóban sok szülőnek jelentett nagy élményt.

- **Polgármesterként milyen városvezetői elveket követett?**

- Olyan régen volt, hogy már nehéz visszaidézni... Legfontosabb volt, hogy úgy vezessem a várost, hogy élehető legyen, s ennek a szempontnak rendeljem alá a fejlesztéseket. Azt vallottam, hogy a lakosság létszámának nem vagy csak mérsékelten kell növekednie, hogy minél többet megőrizzen Szentendre a kisvárosi lét előnyeiből. Próbáltam irányt szabni a fejlődésnek, ami persze konfliktusokkal járt, hiszen volt, akinek kedvezett, volt, akinek kevésbé. S ez utóbbiak hangja mindig erősebben szólt.

- **Mit ért élehető városos? Valamennyi ismerősöm irigyel azért, mert Szentendrére lakom. Vagy ne Budapesthez viszonyítsunk?**

- Élethez megélhetési forrás is kell. Sajnos már a kilencvenes években elkezdődtek a gondok a munkahelyekkel. Szűkültek a munkalehetőségek, egyre többen kényszerültek eljárni dolgozni. Fontosnak tartottam új munkahelyek teremtését, valamint az oktatási intézmények fejlesztését és városi kézben tartását, mert szerintem attól város a város, hogy ezeket működteti.

- **Hogyan élte azt meg, hogy egyik nap a város első embere, másnap egy a hétköznapi polgárok közül?**

- A gondot nem ez jelentette, hanem az, hogy hová menjek dolgozni. Elvileg ugyan szüneteltettem a munkaviszonyomat, de közben úgy megváltoztak a dolgok, úgy átalakult a gyár, hogy már egészen más körülmények voltak. Igazából az bántott, hogy bárhová jelentkeztem, nem az érdekelte őket, hogy mit tudok vagy mit nem, hanem az, hogy ötvenéves elmúltam. Bármilyen kifogást tudomásul tudtam volna venni, de ez nagyon rosszul érintett. Három hónap múltán aztán az Állami Számvevőszéknél helyezkedtem el, azóta ott dolgozom.

- **Hogyan választotta annak idején a gépészmérnöki pályát? Családi hagyományként?**

- A családban felmenő ágon lelkészek sora volt, ebből bizony nem adódott a gépészmérnöki pálya. Ha a hagyományokat folytatam, nekem is teológiára kellett volna mennem, de kizáró körülménynek véltem, hogy én nem tudok énekelni. Azt gondoltam, hogy alapvető fontosságú, hogy a lelkész tudjon énekelni. S ha nekem ehhez semmi tudományom nincs, ez az Úristen által támasztott akadály, amit figyelembe kell vennem - gondoltam.

- **Gondolom, a hitbe "beleszületett", ha hívő családban nevelkedett.**

- Így van. Apai nagyapámmal éltünk együtt, mert édesapám kéthónapos koromban meghalt. Nagyapám is református lelkész volt egy Tisza-menti kis faluban. Nekem természetes volt, hogy vasárnap templomba megyünk, délelőtt is, délután is. Gimnazistaként az akkor működő utolsó vallástanárhoz jártam hitoktatásra Mezőtúron, az egykor református gimnáziumba - mely ma szintén az. Az én időmben már államosították ugyan, de még azok a tanárok tanítottak, akik a református időben. Az igazgató is helyén maradhatott, a vallástanárt is megőrizték, akkor küldték nyugdíjba, amikor én oda jártam. De az igazán formáló élmény egyetemista koromban a Salétrom utcai Ifjúsági Kör volt, ahol Molnár András segédlelkész irányításával nagyon sokat beszélget-

tünk. S ha már jól tanultam, kitűnő volt a bizonyítványom, éreztem, hogy tovább kell tanulni. Később úgy tűnt, jól választottam. Két helyen dolgoztam mérnöként. Második munkahelyemen, az itteni Betonygyárban 18 évet töltöttem, a létra alján kezdtem, s műszaki igazgatóként fejeztem be ottani pályafutásomat. Minden embert, minden gépet ismertem, de nem csak ismertem, tudtam is rajtuk dolgozni. Ha kellett, be tudtam mutatni.

- **Ezt el is várják egy mérnöktől, nem?**

- Nem feltétlenül, de biztos, hogy jobban elfogadták, amit kértem, mintha én magam nem tudtam volna megtenni.

- **Mostani munkájával is ennyire azonosulni tud?**

- Az Állami Számvevőszék Önkormányzati Igazgatóságán dolgozom, zömmel az önkormányzatok gazdálkodását ellenőrizzük, ezen belül is a központi költségvetésből juttatott támogatások felhasználásának jogszerűségét. Sokáig kijártam ellenőrizni, most már csak irányítom és összefogom az ellenőrzéseket.

- **Nem valami hálás terület... Nyilván sehol sem örülnek érkezésüknek...**

- Tudnék rá példát mondani, éppen az egyik szomszéd települést, ahol odaültem a könyvelő mellé, és rendbe szedték a dolgokat, mindazt, amit visszamenőleg rendbe lehetett. Kollegáimat is mindig arra intem, hogy aki fogadókész az elkövetett hibák kijavítására, annak segítsenek kijavítani, mert az ellenőrzésnek nem igazán az a célja, hogy fülön fogjon valakit, hanem hogy rendben menjenek a dolgok. A hagyományokkal rendelkező kisvárosok tevékenysége általában szabályozottabb és rendezettebb, mint a létszám alapján városnak minősülő, de intézményekkel nem bíró újszülött városoké. A kicsikben általában a szakértelem hiányzik, míg a nagyokban szakosodnak egy-egy területre, és többek számára nem átlátható a működés egésze. Részfeladatokra bomlik le a tevékenység, s már nem látnak bele a másik működésébe.

- **Nem titkolják betegségét, sőt, mintha természetesen fogadná feleségével együtt. Amikor javasoltam, hogy készítsünk fényképet az interjúhoz, nevetve felelték, hogy olyan még úgysem készült, amelyiken kopasz lenne. Pedig bizonyára nehéz küzdelmet vívnak lelkileg.**

- Természetesen nem érinti jól az embert, ha kiderül, hogy rosszindulatú daganata van. Eszembe szokott jutni az az ének, hogy "Mind jó, amit Isten tészon, szent az Ő akarata, énvelem is úgy tégyen, mint néki kedve tartja". Ezzel a bizalommal és rábízással lehet jó szívvel elviselni a betegséget, meg reménykedni a gyógyulásban. Járok kemoterápiás kezelésre, ami bizony nem kellemes, de azt mondom, hogy ha harmincból van hat rossz napom és huszonnégy jó, akkor hálás vagyok a 24 jóért.

- **Az elmondottak arra is bizonyítékul szolgálnak, hogy hitünk akkor igazi, ha a sok jó után a rosszat is el tudjuk fogadni az Úrtól. Hiszen könnyű azt mondani, hogy elfogadom, Uram, akaratodat, amíg jót kapok tőle.**

- Igen. Hitem tartást ad. Elmondhatom, hogy derűsen és meglegedetten élek együtt ezzel a betegséggel. Úgy tekintek vissza, hogy nagyon sok szépet és jót kaptam, gazdag életet élhettem, amiért hálát adok, ezt meg eltűröm.

Jámbor

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

Szentendrei Református Hírlevél

Kiadja: az egyházközség - **Cím:** 2000 Szentendre Rákóczi út 14.
Telefon: 06 26 310-524 - **Felelős kiadó:** dr. P. Tóth Béla lelképásztor
Főszerkesztő: Jámborné Benkei Ildikó (E-mail: jambor@limar.hu)
Olvasószerkesztő: Sikolya Zsolt gondnok,
 (zsolt.sikolya@dunakanyar.net)
Tördelő: Fazekas Andrea **Nyomatás:** Kádár Péter, D' sign Kft.
Honlap: www.szre.hu